

afhænde, istedetfor at bortleie; men jeg maa dog herved bemærke, at naar der er anført i Udvalgets Betænkning, at Saadanne findes paa nogle Godser og bortleies der, saa forholder det sig ikke ganske saaledes. I Reglen vil det findes, at saadanne Lodder blive bortarvefæstede, og ordentligviis er der ikke større Bænkkelighed for Fæsterens Familie ved at beholde Eiendommen, naar den er bortfæstet end ved Arvefæste. Derimod er der et Punkt, hvori jeg ikke saaledes som ved de nysnævnte Punkter kan erklære mig saa enig med Udvalget, hvad dets Anvendelse paa det concrete Tilfælde angaaer. Vel kan jeg vistnok ikke andet end erklære, at det i Grundsætningen er aldeles upassende, at de høiere Embedsmænd ved Domainerne ere Forpagtere eller Forvaltere af Statens Jorder; men jeg troer tillige at maatte berigtige den Bidsærelse, som ligger i den Udtalelse fra Comiteens Side, at et saadant Forhold for Dieblirket skulde finde Sted i den Udstrækning, som er antydet. Jeg maa nemlig bemærke, at der ikke er nogen i Domainernes Bestyrelse eller med den i Forbindelse staaende Embedsmand, som er Forvalter ved noget af de kongl. Godser. Den Embedsmand, til hvem man sandsynligviis sigter, er ikke Forvalter ved Bernstorffs Gods, det er derimod Amtsforvalteren i Kjøbenhavn's Amtstuedistrikt. Den paagældende Embedsmand har kun Opsyn med Bernstorffs Palais, med Skovanlagene og Lystparken, og ifølge en Kongl. Resolution af 1842 er der derfor tilstaaet ham Bederlag i en Sommerbolig med tilhørende Have der paa Stedet. Efterat den ministerielle Organisation i 1843 havde fundet Sted, har den daværende Indenrigsminister ladet det være Gjenstand for Undersøgelse, hvorvidt den Kongl. Resolution kunde anses bindende eller ikke, og han har fundet sig nødsaget til at lade det bestaae, og det saa meget mere, som han var kommen til den Overbeviisning, at det Tilfyn, som ifølge de derværende særegne locale Forhold vare fornødne, ikke kunde havees paa en billigere Maade. Den samme Embedsmand kan vel i en vis Forstand siges at være Forpagter; men ogsaa dertil maa jeg bemærke, at der er særlige Omstændigheder, som gjøre, at det dog kun er i en

meget uegentlig Forstand, at han kan siges at være Forpagter. Der hører nemlig til Bernstorffs Palais omtrent 50 Tdr. Land, hvoraf der er en Deel Mosejord, som ligger paa en Maade inde i Lystparken, og som ikke kan bortforpagtes, fordi, naar det bliver dreven uden al Hensyn til Ekshovedens Bedligeholdelse i denne Park, saa vilde Værdien af denne Park og Palaiset, som hører dertil, meget væsentligt forringes for Beboerne, og man vilde ikke kunde opnaae den Leie deraf, som man hidtil har kunnet faae. Dette Hensyn har været det oprindelige og ledende for høifalig Kong Christian den Ottende til at indrette Forholdet saaledes, at den paagældende Embedsmand dyrkede disse Jordstykker i Parken, hvortil der hører simple Bønderhuse men ingen Baaningshuse, imod herfor at aflægge Regnskab. Efterat Indenrigsministeriet var indrettet, fandt det det ikke hensigtsmæssigt, at lade dette Forhold vedblive, og lade disse Jorder drive med en saadan Regnskabsaflæggelse. Det blev derfor forandret saaledes, at Vedkommende ansvarer 10 Rbd. pr. Lunde Land og desuden er forpligtet til at udføre de Kjørsler, som ere forbundne med Parken. Dette har afgivet en Indtægt for Staten af 300 Rbd., som er opført paa Bilaget til Indtægterne af Domainehovedgodserne. Det er saaledes vel sandt, at denne Embedsmand, uagtet han ikke kan siges at være Forvalter ved noget Gods, dog i en vis Forstand maa siges at være Forpagter, men ligesom jeg troer, at der af hvad jeg har meddeelt fremgaaer, at det er et Forhold, som saaledes er nedarvet fra Fortiden og som er ved Kongelig Resolution stadfæstet, saaledes er det ogsaa en høist ubetydelig Sag, hvorom det hele dreier sig. Imidlertid maa jeg vel forvare mig mod at udsættes for den Tanke, at jeg nogenstunde skulde billige enten et saadant Forhold i Almindelighed, eller i Særdeleshed hvad den Paagældende angaaer, naar der var Spørgsmaal om, fra nyt af at indrette det. At dette Forhold er vedblevet efter den constitutionelle Regjerings Indførelse, er Noget, som er skeet før min Tid, og jeg har altsaa i saa Henseende intet Ansvar, men jeg har ikke kunnet forandre det, som, efter engang at være revis-